

# TORAH MISINAI

## 8 - ORAL LAW IN THE BIBLICAL PERIOD (1313-356 BCE)

### PART 2 - THE ROLE OF PROPHECY IN ORAL LAW

#### סמנר מדרשת רחל וחייה

#### A] THE ERA OF PROPHECY

1. פי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך: נביא מקרוב מאחיד כמני יקים לך ה' אלקיך אליו תשמעו: ככל אשר שאלת מעם ה' אלקיך בתורב ביום הקהל לאמר לא אסף לשמע את קול ה' אלקי ואת האש הגדלה הזאת לא אראה עוד ולא אמות: ולאמר ה' אלי היטיבו אשר דברו: נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצוו: והיה האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו:

דברים פרק יח:יז-יט

*The Torah envisages the future role of the Navi to guide the Jewish people and instructs the people to listen to the Navi*

2. והנער שמואל משרת את יקנוק לפני עלי ודבר יקנוק היה יקר בימים ההם אין חזון נפרץ

שמואל א' ג:א

*Nevertheless, nevuah was very scarce in the few hundred years following the death of Moshe*

3. תנו רבנן: ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות נתנבאו להם לישראל, ולא פחתו ולא הותירו על מה שכתוב בתורה, חוץ ממקרא מגילה

מגילה יד.

*Eventually, nevuah became more widespread but Chazal are very particular to point out that the Neviim did not add to the Torah*

4. הרבה נביאים עמדו להם לישראל, כפלים כיוצאי מצרים, אלא, נבואה שהוצרכה לדורות - נכתבה, ושלא הוצרכה - לא נכתבה

מגילה יד.

*In fact, at the peak of the prophetic period, there were thousands of prophets. We only have recorded the prophecies which are relevant to all generations. What were the other prophets doing?*

5. משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרו לאנשי כנסת הגדולה ...

משנה מסכת אבות פרק א משנה א

*The Mishna records the end of the period of prophecy as the period of the Anshei Keneset Hagedola (beginning of Second Temple)*

6. .... וחגי זכריה ומלאכי סוף נביאים הוּוּ ...

בבא בתרא יד:

*The Gemara lists the last Neviim as Chagai, Zecharia and Melachi*

7. ועמד מלך גבור ומשל ממשל רב ועשה כרצונו: וכעמדו תשבר מלכותו ... (דניאל יא:ג) הוא אלכסנדרוס מקדון שמלך י"ב שנה, עד כאן היו הנביאים מתנבאים ברוח הקדש, מכאן ואילך, הט אונק ושמע דברי חכמים (משלי כב:ז)

סדר עולם רבה פרק ל

*Chazal in the Midrash Seder Olam Rabba date the end of prophecy specifically to the entry of Alexander the Great into Jerusalem*

**B] THE RAMBAM'S POSITION - HALACHA CAN NEVER BE DERIVED THROUGH PROPHECY**

8. שלשת אלפים הלכות נשתכחו בימי אבלו של משה. אמרו לו ליהושע שאל! א"ל: (דברים ל') לא בשמים היא. אמרו לו לשמואל שאל! אמר להם: אלה המצות - שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה

תמורה טז.

*After Moshe died, the Jewish people wanted to use Joshua and later Samuel - in their capacity as prophets - to teach halacha the way that Moshe had. This was impossible due to the principle of 'lo bashamayim hi' - the Torah is not in heaven*

9. אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן, אמר לו ליהושע: שאל ממני כל ספיקות שיש לך! אמר לו: רבי, כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר? לא כך כתבת בי (שמות ל"ג) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל! מיד תשש כחו של יהושע, ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות, ועמדו כל ישראל להרגו. אמר לו הקב"ה: לומר לך אי אפשר, לך וטורדן במלחמה שנאמר (יהושע א') ויהי אחרי מות משה עבד ה' ויאמר ה' וגו'

תמורה טז.

*The Gemara continues to show how Hashem prevented Joshua from learning as a navi and told him to 'go to war' - literally and perhaps also metaphorically in the 'war of Torah' - ie intellectual derivation of G-d's will*

10. ודע, שהנבואה לא תועיל בעיון בפירושי התורה ולמידת הדינים ב"ג מדות, אלא מה שיעשה יהושע ופינחס בעיני העיון והדין הוא מה שיעשה רבינא ורב אשי

הקדמת הרמב"ם למשנה

*The Rambam's position, based on these sources is that prophecy may **not** be used as a means to **derive** halacha*

11. החלק הראשון, שיתנבא בשם ה' ויקרא ויזהיר על עבודתו ויאמר שה' הוסיף על המצות מצוה או גרע מהם מצוה מכל המצות שכלל אותם ספר התורה. ואין הבדל בין שיוסיף ויגרע במקראות או שיוסיף ויגרע בפירוש המקובל, ... או שיסנה בקבלה איזה שינוי שיהיה אע"פ שפשטי הכתובים מסייעים אותו, כגון שיאמר שמה שנאמר בתורה וקצותה את כפה לא תחוס עיניך, שהוא קציצת היד ממש ואינו קנס המבייש כמו שביארה הקבלה, ויחס דבר זה לנבואה ויאמר שה' אמר לי שזה שנ' וקצותה את כפה הוא כפשטו, **גם זה יומת בחנק לפי שהוא נביא שקר** ויחס לה' מה שלא אמר לו. וגם בזה אין לחוש לאות או מופת, לפי שהנביא שהפליא את כל באי העולם במופתיו ונתן ה' בלבינו אמתותו והאמונה בו כמו שהבטיח לו ה' בכך באמרו וגם בך יאמינו לעולם, כבר הודיענו על פי ה' שלא תבוא מאת ה' שום תורה זולת זו, והוא אמרו לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה וכו' ולא מעבר לים היא וכו' כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך .... ולפיכך אמרו ע"ה אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה

הקדמת הרמב"ם למשנה

*Furthermore, a navi who attempts to use his powers of prophecy to decide on halachic matters is a 'False Prophet' and is liable to the the death penalty!*

12. וכל מה שתמצא במקרא מדברי הנביאים נגד מצוה מן המצות הנה היסוד הזה מפתח לכולם. ובזה בלבד נבדל הנביא משאר בני אדם בתורה, אבל בעיון ובדין ובחקירה בדיני התורה הרי הוא כשאר החכמים הדומים לו שאינם נביאים, ואם יפרש איזה פירוש, ויפרש מי שאינו נביא פירוש אחר, ויאמר הנביא אמר לי ה' כי פירושי הוא הנכון אין שומעין לו, אלא אפילו אלף נביאים שכולם כאליהו ואלישע פירשו איזה פירוש, ואלף חכמים וחכם פירשו היפך אותו הפירוש אחרי רבים להטות, ועושים כדברי האלף חכמים וחכם, לא כדברי האלף נביאים המופלגים .... שאין תוספת וגרעון בתורה מצד הנבואה בשום פנים. וכן אם אמר הנביא שה' אמר לו כי הפסק במצוה פלונית כך, ושדינו של פלוני הוא הנכון, הרי אותו הנביא נהרג לפי שהוא נביא שקר כמו שביארנו, לפי שאין תורה אחרי השליח הראשון ואין תוספת ואין גרעון, לא בשמים היא, ולא המחנו ה' אל הנביאים אלא המחנו אל החכמים בעלי הדין, לא אמר ובאת אל הנביא, אלא אמר ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט, וכבר האריכו חכמים בענין זה מאד מאד והוא הנכון

הקדמת הרמב"ם למשנה

*Although a Navi IS allowed to make a 'hora'at sha'ah' - temporary dispensation to break even a Torah law, nevertheless they carry NO more weight than a talmid chacham in a halachic dispute, even were they to be as great as Eliyahu Hanavi*

13. שנאמר הנני שולח לכם את אליה הנביא וגו' והשיב וגו' - ..... והשיב לב אבות על צנים וגו'. כלומר על החקים והמשפטים ישוה לב אבות עם לב צנים. שלא תהיה עוד מחלוקת צניהם. [ונראה לי דמהכא רגילין לומר דתיק"ו שאמרו בגמרא היא נוטריקון תשבי יתרץ קושיות ואבעיות, אע"פ שמשמעותה נ"ל תהא קאי.

תוספות יום טוב מסכת עדויות פרק ח

*The expression 'Teiku' appears hundreds of times in the writings of Chazal. It indicates that the matter has been ruled halachically as a 'safek' which cannot be resolved (with certain halachic implications). The expression 'teiku', which literally means 'let it stand' has, traditionally, been translated as an acrostic for קושיות ואבעיות ותשבי יתרץ - the Tishbi (Eliyahu) will [in future] resolve difficulties and questions. 'Tishbi' is a reference to Eliyahu in his halachic capacity as a Rav. Only in such a capacity may he resolve halachic problems.*

14. יהא מונח עד שיבא אליהו .....

בבא מציעא ג.

*However, when there is a question of fact (as opposed to law) which must wait for Eliyahu to resolve, he is always referred to as Eliyahu (in his prophetic capacity)*